

Αθήνα 1. ΔΕΚ. 1986

Αριθ. Γνωμ. 21

Π ρ ο ς

Τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο

Ε ν τ α ύ θ α

Εις απάντηση του υπ' αριθμ. 1571/1986 εγγράφου σας έχομε την τιμή να σας γνωρίσομε τα ακόλουθα:

Κατά το άρθρο 4 του υπ' αριθμ. 883/1976 Π.Δ/τος "περί διασφάλισης της ταυτότητας προς την ιατρικήν συνταγήν των δια των φαρμακείων λιανικώς πωλουμένων φαρμάκων", "απαγορεύεται η υπό των φαρμακείων κατοχή προϊόντων, περί των οποίων το παρόν Προεδρικό Διάταγμα, με αποκεκομμένον το διάτρητο πλαίσιο ή αποκεκολλημένη την αυτοκόλλητον ετικέτταν, ως επίσης η κατοχή κενών κυτίων φαρμακευτικών εν γένει προϊόντων ή αποκεκομμένων διατρήτων πλαισίων ή αποκεκολλημένων αυτοκόλλητων ετικεττών", κατά δε το άρθρο 6 του αυτού Προεδρικού Διατάγματος "η παράβαση των υπό του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος οριζομένων συνεπάγεται τις κυρώσεις των διατάξεων των παρ. 5 και 7 του άρθρου 19 του Ν.Δ/τος 96/1973".

Εξ άλλου, με τις τελευταίες αυτές διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 5 και 7 του Ν.Δ. 96/1973 "περί της εμπορίας εν γένει των φαρμακευτικών, διαιτητικών και καλλυντικών προϊόντων" ορίζεται, ότι, οι παραβάσεις των διατάξεων περί τυποποιημένης κυκλοφορίας και περί υποχρεωτικής ενδείξεως επί συσκευασίας των φαρμάκων και λοιπών προϊόντων τιμωρούνται με πρόστιμο μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών και σε περίπτωση επανάληψης της παραβάσεως με πρόστιμο

μέχρι 1.000.000 δραχμών και ανάκληση της αδείας κυκλοφορίας, των κυρώσεων αυτών επιβαλλομένων δι'αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών. Κατά την σαφή έννοια των πιοπάνω διατάξεων μόνη η κατοχή των αντικειμένων που διαλαμβάνει η διάταξη του άρθρου 4 του ως άνω Προεδρικού Διατάγματος 883/1976 συνιστά παράβαση, η οποία επισύρει τις παραπάνω διοικητικές κυρώσεις και δεν απαιτείται να συντρέχει δόλος ή αμέλεια του υπευθύνου του Φαρμακείου, αφού ο σκοπός που επιδιώκεται με τη διάταξη αυτή, συνίσταται στην αποφυγή καταστροφικότητας των διατάξεων που αφορούν την περίθαλψη των ασφαλισμένων του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Ταμείων (βλ. ΣτΕ 719/79, 2445/79, 1827/82 κ.α.). Επί του ερωτήματός σας αν στη περίπτωση που ο Φαρμακοποιός αρνηθεί την χορήγηση φαρμάκων για χρόνιες παθήσεις, ή για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών, σε ημέρες και ώρες αργίας των Ιατρείων, Κρατικών ή Ασφαλιστικών Οργανισμών, έχει ποινική ευθύνη ή όχι, αν από την άρνηση αυτή επιδεινωθεί η υγεία του ασθενούς πελάτου και σε καταφατική περίπτωση τι πρέπει να πράξει ο Φαρμακοποιός για να μην ευρεθεί κατηγορούμενος παρατηρούμε τα εξής:

Ο Φαρμακοποιός, ως παράγων της δημοσίας υγείας, ασκεί πράγματι κοινωνικό λειτουργήμα και οφείλει κατά την άσκηση του λειτουργήματος αυτού να ενεργεί πάντοτε με αίσθημα υψηλής ευθύνης και κατά τρόπο προάγοντα την δημοσία υγεία. Κατά συνέπεια οφείλει ο Φαρμακοποιός να παρέχει πάντοτε τη βοήθειά του, όταν του ζητείται και είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών (τραυματισμοί, εογατικά ατυχήματα κλπ) ή αιφνίδιας σοβαρής ασθένειας και υποχρεούται σε ημέρες και ώρες αργίας των Ιατρείων, Κρατικών ή Ασφαλιστικών Ταμείων, να χορηγεί τα ζητούμενα φάρμακα, που είναι αναγκαία για τη θεραπεία της σοβαρής ασθένειας, είτε είναι αιφνίδια, είτε

χρόνια ή και γενικότερα για την αντιμετώπιση ενός εκτάκτου περιστατικού, γιατί αν αρνηθεί να πράξει τούτο, τότε μπορεί ασφαλώς να προκύψει ποινική ευθύνη γι' αυτόν, αν για το αποτέλεσμα που θα επέλθει (επιδείνωση της υγείας του ασθενούς ή θάνατος), συνεπεία της μη χορηγήσεως των αναγκαιούντων φαρμάκων, αποδειχθεί βέβαια υπαιτιότητα του Φαρμακοποιού υπό την μορφή της αμελείας, κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικος (άρθρ. 28), σύμφωνα με τις οποίες θεμελιώδης όρος της αμελείας είναι η έλλειψη της προσήκουσας προσοχής. Εξ άλλου η άρνηση του Φαρμακοποιού να πωλήσει τα ζητούμενα φάρμακα σε περίπτωση δυστυχήματος (περιλαμβάνεται και η αιφνίδια ασθένεια) ή κοινού κινδύνου ή κοινής ανάγκης (επιδημίες, σεισμοί, πλημμύρες κλπ), συνιστά την αξιόποινη πράξη (πλημμέλημα), που προβλέπεται και τιμωρείται από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 288 Π.Κ. με ποινή φυλακίσεως μέχρι εξ μηνών υπό την αυτονόητη βέβαια προϋπόθεση ότι συντρέχουν οι όροι εφαρμογής της διατάξεως αυτής (βλ. και σχετική Γνωμοδότηση Εισαγγελέως Α.Π. Ποιν.Χρ. 1961 σελ. 159-NOB τμήμ. 9 σελ. 1062). Όσον αφορά δε τα άλλα επί μέρους θέματα, που μπορεί να προκύψουν, όπως ειδικότερα αναφέρετε στο παραπάνω έγγραφό σας, η επίλυση αυτών δεν ανήκει στη δικαιοδοσία της Γνωμοδότησης.

Ο Γνωμοδοτών Εισαγγελέας

Παναγιώτης Ταρασουλέας

Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου